

Egzamin maturalny
maj 2009

JĘZYK BIAŁORUSKI
POZIOM PODSTAWOWY

KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI

**KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI
POZOM PODSTAWOWY**

CZĘŚĆ I — rozumienie tekstu:

Nr	Odpowiedzi	Maks. liczba pkt.	Pkt. częstk.	Uwagi
1.	a)	0 – 1		
2.	Нр.: У 1814/1815 гг. рашэннем Венскага кангрэсу Рэч Паспалітая была падзелена паміж Аўстрыяй, Прусіяй і Расіяй, гэта значыць — перастала існаваць як незалежная дзяржава. Польскія землі аказаліся пад чужой уладай, а цэнтральная частка Польшчы апынулася ва ўладанні царскай Расіі. Брак доступу да Балтыйскага мора цэнтральнай часткі Польшчы.	0 – 2	1	1 – за stwierdzenie, że Rzeczpospolita była pod zaborami
3.	Прусія ў 1822 г. увяла высокія падаткі на тавары, што правозіліся па Вісле і Нёмане. Царскі ўрад стаў шукаць новы доступ да мора і таму прыняў план пабудовы канала. Пагоршыліся стасункі паміж Прусіяй і Расіяй.	0 – 1		
4.	1. Кіраўніком быў прызначаны Ігнацы Прандзінскі — таленавіты ваенны інжынер, падпалкоўнік 2. Прандзінскі правёў разведвальныя работы, тэрэтычныя даследаванні, вырашыў мноства практычных задач 3. У 1823 г. у Варшаве Прандзінскі прадставіў канчатковую дапрацоўку праекта. 4. Да 1825 г. пад кіраўніцтвам Прандзінскага былі пакладзены штучныя рэчышчы, пабудаваны шлюзы, масты і плаціны.	0 – 2	1	1 – za podanie 1 informacji
5.	1) За даўні ўдзел ў Нацыянальным патрыятычным таварыстве. 2) За ўдзел у Лістападаўскім паўстанні 1830 г.	0 – 2	1	1 – za podanie jednej przyczyny aresztu

Nr	Odpowiedzi	Maks. liczba pkt.	Pkt. cząstk.	Uwagi
6.	<p>стваральнік — будаўнічы, заснавальнік, творца</p> <p>стасункі — адносіны, кантакты</p> <p>каласальны — агромны, велізарны</p> <p>адрэстаўраваць — адбудаваць, аднавіць, адрамантаваць</p>	0 – 2	1	1 – za podanie 2 synonimów
7.	<p>Шлюзы Аўгустоўскага канала — гэта сапраўдныя шэдэўры інжынерскай думкі (10);</p> <p>пабудаваны надзвычай старанна, дабротна, надзейна (10);</p> <p>унікальнасць усіх гэтых збудаванняў тым больш уражвае, калі ўлічыць тагачасныя вельмі сціплыя тэхнічныя магчымасці (10).</p>	0 – 2	1	1 – za podanie jednego przykładu
8.	<p>Далейшай разбудове канала перашкодзіла бурнае развіццё чыгункі і чыгуначнага транспарту. Перастаў быць адзінай дарогай транспарту падставовых тавараў: солі, гіпсу ...</p>	0 – 1		
9.	<p>Запісаныя ў дужках словы і словазлучэнні даюць дабавачную інфармацыю, паясняюць і ўдакладняюць значэнне выказванняў.</p>	0 – 1		
10.	<p>Аўгустоўскі канал з’яўляецца шэдэўрам тэхнічнай думкі пачатку XIX ст. Падрыхтаваны інжынерам Прандзінскім праект быў выкананы з вялікай стараннасцю і майстэрствам. Канал і яго наваколле ўражваюць не толькі тэхнічна-інжынернымі рашэннямі, але таксама прыродным характам, багаццем флары і фаўны.</p>	1		
11.	<p>Эколагі і прыхільнікі пабудовы канала з беларускага боку прапануюць ідэю аднаўлення канала, арганізуючы канцэрты і інш. мерапрыемствы, шукаюць прыхільнікаў і спонсараў рэстаўрацыі гэтага ўнікальнага воднага шляху.</p>	0 – 2		

Nr	Odpowiedzi	Maks. liczba pkt.	Pkt. częstk.	Uwagi
12.	Прандзінскі вярнуўся да працы на пабудове канала; мерапрыемства прыцягвае не толькі мясцовых жыхароў; або на мерапрыемства прыходзяць не толькі беларусы, але таксама турысты з Польшчы і Літвы.	0 – 2	1	1 —za przekształcenie tylko jednej wypowiedzi
13.	б)	2		

CZEŚĆ II — pisanie własnego tekstu

Temat 1: Na podstawie interpretacji wiersza Wiktora Szweda *Przemijanie/Praminannie* i tekstu Sokrata Janowicza *Gościniec/Hasciniec* porównaj autorskie refleksje o przemijaniu.

Kryteria		Punktacja 22	
1. Rozwinięcie tematu	1.	Wstępne rozpoznanie utworów np.: sformułowanie problemu przedstawionego w tekstach oraz określenie przynależności gatunkowej, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Praminannie</i> — dorastanie i starzenie się (obraz chłopca, mężczyzny, starca); przemijanie, krótkowieczność życia ludzkiego (brzoza); liryka refleksyjna ● <i>Haściniec</i> — porównanie życia do drogi, którą pokonujemy, refleksje na temat barw życia, miłości, niewykorzystanych szans, starzenia się, podsumowanie zysków i strat; refleksja w formie prozy 	0-1-2
	2.	Uzasadnienie zestawienia tekstów, np.: analogia problematyki.	0-1
	3.	Wyjaśnienie znaczenia tytułów: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Praminannie</i> — wskazanie na bezpośredni związek tytułu z problematyką wiersza, ● <i>Haściniec</i> — nawiązanie do metaforyczności tytułu; postrzeganie przemijania jako ruchu (porównanie życia do szlaku, drogi). 	0-1-2
	4.	Rozpoznanie przedstawionych sytuacji: <ul style="list-style-type: none"> ● opowiadanie wierszem o chłopcu i brzoźce, o starzeniu się, o przemijaniu, ● <i>Haściniec</i> — refleksja na temat kolei życia wypowiedziana w imieniu zbiorowego bohatera. 	0-1-2
	5.	Rozpoznanie nadawcy, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Praminannie</i> — nie ujawnia się wprost (liryka pośrednia), ● dedykacja wskazuje, że nadawcą jest syn, ● <i>Haściniec</i> — nie ujawnia się wprost; (obrazek liryczny), ● formą podawczą jest monolog zbiorowego narratora (czasowniki w 1 os. l. mn.). 	0-1-2
	6.	Analiza ukształtowania wypowiedzi, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Praminannie</i> — paralelnie zestawienia obrazu brzoźki i chłopca, ● zwrócenie uwagi na semantykę obrazu <i>brzozy</i>, ● wskazanie na funkcję form deminutywnych; rolę epitetów, ● <i>Haściniec</i> — narratorska refleksja na temat przemijania, starzenia się, tęsknoty za utraconą młodością; ● metaforyczność wypowiedzi, porównanie życia do drogi, ● dostrzeżenie tropów stylistycznych: epitety, metafory (np.: <i>honi bujnaha žyccia, miaża pałnu, dalokaja kwietka kachannia</i>), ● podkreślenie, że wraz z wiekiem zmieniają się oczekiwania w stosunku do życia. 	0-1-2-3-4

	<p>7. Wskazanie różnic w sposobie postrzegania życia, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● w wierszu Szweda — proste zestawienie życia przyrody i ludzi, ● wskazanie na niewspółmierność procesów przemijania w świecie przyrody i ludzkim; żal po stracie bliskich, ● w obrazku Janowicza — krótkie poetyckie wypowiedzi na temat percepcji życia, wskazanie na wpływ procesów przemijania na zmianę życiowych priorytetów; <p>podsumowanie — refleksja w formie pytania retorycznego: <i>czamu pry hascincy žyccia naszaha tolki adna takaja kwietka była...</i> żał po niewykorzystanej szansie i utraconej miłości</p>	0-1-2-3-4-5
	<p>8. Wniosek pełny, np.: dostrzeżenie wspólnej problematyki utworów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazanie na poetycki charakter refleksji o życiu i przemijaniu, o niewspółmierności procesów starzenia w świecie przyrody i ludzi (wiersz <i>Praminannie</i>) oraz wskazanie na metaforyczność wypowiedzi i postrzeganie życia jako nieustannego ruchu (obrazek <i>Haścinniec</i>). ● spostrzeżenie, że w miarę upływu lat zmienia się percepcja świata i priorytety życiowe. ● świadomość przemijania łączy się z permanentnym ruchem, z uczuciem strat (puste miejsce pod brzozą, sny o utraconej miłości). 	Wniosek pełny — 4; niepełny — 2; krótkie podsumowanie — 1

Język i kompozycja		27 pkt.
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.	9
	Poprawna składnia i fleksja.	7
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.	5
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka.	3
3. Słownictwo, frazeologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.	10
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.	7
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl	4
4. Ortografia, interpunkcja	Na ogół bezbłędna ortografia i interpunkcja.	4
	Nieliczne błędy ortograficzne różnego stopnia i błędy interpunkcyjne również drugiego stopnia.	2
	Błędy ortograficzne z przewagą drugorzędnych i liczne interpunkcyjne z przewagą drugorzędnych.	1
5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	4
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	2
	Wskazująca na próby porządkowania myśli, na ogół spójna.	1

Temat 2: Scharakteryzuj stan emocjonalny podmiotu lirycznego wiersza Ryhora Baradulina *Trzeba w domu bywać częściej/Treba doma bywać czasciej* (zwróć uwagę na wieloznaczność słowa dom).

Kryteria		Punktacja 22	
1. Rozwinięcie tematu	1.	Wstępne rozpoznanie utworu: typu liryki, problematyki, kontekstu biograficznego	0-1-2
	2.	Rozpoznanie nadawcy, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● nie ujawnia się, wypowiada się bezosobowo, ● jego wypowiedzi mają formę przypomnienia, dobrej rady kierowanej do nieokreślonego odbiorcy. 	0-1-2
	3.	Dostrzeżenie, że autor wiersza odwołuje się do własnych doświadczeń i przemyśleń, <ul style="list-style-type: none"> ● wiersz posiada charakter monologowy, ● jest wyznaniem reguł, poglądów, zasad, którymi kieruje się poeta w swoim życiu (wskazanie na emocjonalny związek poety z ojczyzną, rodzinnym domem, matką). 	0-1-2-3
	4.	Sposób kreacji obrazu, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● wskazanie na symboliczność i wieloznaczność określenia «dom» (np.:rodzinne gniazdo, rodzice, matka, sąsiedzi, mieszkańcy regionu), ● sugestia, że pojęcie domu wiąże się z pamięcią o korzeniach, z tradycją, wspomnieniami przeżytych lat, ● dom kojarzy się «ja» lirycznemu z matką, z jej rolą w ukształtowaniu jego osobowości, z błogosławieństwem, ● zwrócenie uwagi na humanistyczne i etyczne wartości wiersza, ● na wykorzystanie czasownikowych form (<i>nie zabyć..., pomnić...</i>). 	0-1-2-3- 4-5-6
	5.	Określenie sytuacji komunikacyjnej: <ul style="list-style-type: none"> ● zwrócenie uwagi na emocjonalny wydźwięk powtarzanego przypomnienia (<i>Treba doma bywać czaściej</i>), ● nawoływanie do utrzymywania fizycznego i duchowego kontaktu z domem (<i>Nie zabyć..., pomnić kaźdaj masnicy spieiu</i>), ● wskazanie na patetyczność wypowiedzi, na metaforyczność wspomnień o niełatwym życiu (<i>..jak marozam złym/ Klamka palcy piacze balucza</i>), o sąsiadach i ludziach pracy, ● zwrócenie uwagi na liczne powtórzenia i określenie ich funkcji. 	0-1-2-3-4
	6.	Dostrzeżenie ramowej budowy wiersza. Taka forma kolejny raz podkreśla znaczenie tytułowej frazy.	0-1

	7.	Podsumowanie: <ul style="list-style-type: none"> ● pełne (np.: określenie i sformułowanie problematyki wiersza, wskazanie na wieloznaczności pojęcia dom, na rolę w kształtowaniu osobowości, poczucia więzi z ludźmi, tradycją i w życiu emocjonalnym człowieka). ● niepełne (np.: podkreślenie, że dom kojarzy się «ja» lirycznemu z emocjami, z matką, miejscową tradycją i ludźmi). ● próba podsumowania (np.: stwierdzenie, że problematyka wiersza dotyczy rodzinnego domu, małej ojczyzny). 	Podsumowanie pełne — 4; niepełne — 2; próba podsumowania — 1
--	----	--	--

Język i kompozycja		27 pkt.
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.	9
	Poprawna składnia i fleksja.	7
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.	5
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka.	3
3. Słownictwo, frazologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.	10
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.	7
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl	4
4. Ortografia, interpunkcja	Na ogół bezbłędna ortografia i interpunkcja.	4
	Nieliczne błędy ortograficzne różnego stopnia i błędy interpunkcyjne również drugiego stopnia.	2
	Błędy ortograficzne z przewagą drugorzędnych i liczne interpunkcyjne z przewagą drugorzędnych.	1
5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	4
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	2
	Wskazująca na próby porządkowania myśli, na ogół spójna.	1

**Egzamin maturalny
maj 2009**

**JĘZYK BIAŁORUSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI**

**KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI
POZOM ROZSZERZONY**

CZEŚĆ I – rozumienie tekstu:

Nr	Odpowiedzi	Maks. liczba pkt.	Pkt. częstk.	Uwagi
1.	У 1-м абзацы аўтар задае пытанні, каб паказаць напрамак сваіх разважанняў, увесці ў тэму ўсяго тэксту.	0 – 1		
2.	Усё тэхнічнае абсталяванне будзе ўключацца пры дапамозе голасу або мабільнага тэлефона.	0 – 1		
3.	У сярэдзіне 90-х гг. не было распрацаванай сістэмы размяшчэння ў сеціве кніжных тэкстаў. Машкоў апрацаваў сістэму збору кніг, упарадкаваў спосаб азначання кніг, стварыў бібліятэчную базу.	0 – 2	1	1 – za stwierdzenie, że stworzył system biblioteczny
4.	Кнігі ў фонд бібліятэкі выбіралі і дасылалі чытачы, кіруючыся ўласным густам.	0 – 1		
5.	Прагнасцю, запатрабаванасцю чытачоў да кніг, а таксама тым, каб людзі мелі доступ да кніг і чыталі літаратуру.	0 – 1		
6.	Паказвае эмацыянальны падыход пісьменніка да тэмы; падкрэслівае колькасць пісьменнікаў, чые творы можна знайсці на старонках электроннай бібліятэкі Машкова.	0 – 1		
7.	Гэта дае пісьменніку шанец хутчэй знайсці чытачоў, не чакаць у чарзе на выданне і дазваляе атрымаць водгукі чытачоў непасрэдна на сваю старонку.	0 – 1		
8.	Дзеяслоў «саступаць, саступіць» у абзац уведзены ў пераносным значэнні «аддаць першыinstwo каму/чаму-небудзь; замяніцца месцам».	0 – 1		
9.	Таму што словазлучэнне ўведзена ў кантэкст у метафарычным значэнні.	0 – 1		

Nr	Odpowiedzi	Maks. liczba pkt.	Pkt. cząstk.	Uwagi
10.	Загаловак «Па калідорах віртуальных кнігасховішчаў» метафарычна перадае змест тэксту і параўноўвае азнаямленне з электроннымі бібліятэкамі да наведвання традыцыйнай бібліятэкі і агледзінаў яе паліц.	2		
11.	a) г)	0 – 2	1	1 – za poprawną informację
12.	павук	0 – 1		

Część II– pisanie własnego tekstu

Temat 1: Poeci o totalitaryzmie. Porównaj utwory**Krwią napelniły się koryta rzek / Krywioj napounilisia pojmy rek Łarysy Hienijusz i Czego pragne? / Czaho ja chaczu? Wasila Supruna.***

I.Argumen- tacja tematu	L.p.	Kryteria oceny argumentacji tematu	25 pkt
	1.	Wstępne rozpoznanie utworów, dostrzeżenie podobieństw utworów, np.: określenie typu liryki; wskazanie na analogię problematyki; na podobieństwo przeżyć i doświadczeń autorów, wykorzystanie kontekstu historycznego	0-1-2-3
	2.	Rozpoznanie nadawcy: <ul style="list-style-type: none"> ● w obu przypadkach ujawnia się wprost (liryka bezpośrednia), ● w obu wierszach nadawcą jest autor, ● emocjonalny stosunek nadawców do przedstawionych wydarzeń i zastosowanie zaimka 1 os. l. poj. wskazuje na osobisty charakter przeżyć. 	0-1-2
	3.	Rozpoznanie sytuacji komunikacyjnej, np.: wiersz Hienijusz: <ul style="list-style-type: none"> ● pełna oburzenia i dramatyzmu relacja z obozu pracy, mówiąca o nieludzkim traktowaniu ludzi w totalitarnym systemie, ● wskazanie na rozbitcie rodziny, upodlenie, ● potępienie antyhumanitarnej moralności i deklaracja walki. wiersz Supruna: <ul style="list-style-type: none"> ● dostrzeżenie stylizacji na przesłuchanie – formą podawczą są odpowiedzi-monologi <ul style="list-style-type: none"> • podmiot liryczny oskarża władzę totalitarną o zniewolenie i zastraszanie ludzi, o niszczenie kraju i kultury białoruskiej, ● wskazanie na wolę walki, poświęcenia w imię wolność narodu. 	0-1-2-3-4-5
	4.	Analiza ukształtowania wypowiedzi, np.: w obu	0-1-2-3-4-5-6-7

	<p>utworach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wypowiedzi nasycone są wielkim dramatyzmem negacją systemu władzy totalitarnej oraz deklaracją walki, ● wiersze regularne, rymy przeplatane z przewagą męskich; ● wiersz Hienijusz – rozpoczyna się od metaforycznego obrazu ludzkiego nieszczęścia (<i>Krywioj napounilisia pojmy rek/ Burlic adczajem sloz ludzkich razwoddzie</i>), ● język wypowiedzi prosty z nielicznymi tropami: epitety, metafory (obrazy rozbitej rodziny; uwięzionego słowika), ● w strofie 4-ej poprzez wprowadzenie podmiotu zbiorowego poeta wskazuje na skalę stosowanego procederu, ● ostatnie strofy – podkreślenie, że w tamtych czasach przeżycie kolejnego dnia było cudem, twórczość zagrzewała do walki; ● dostrzeżenie, że wypowiedzi w wierszu Supruna stylizowane są na wyjaśnienia oskarżonego, który oskarża swoich sędziów; ● wskazanie na ukształtowanie wypowiedzi w formie życzenia, w którym zastosowano negację (<i>Chaczu, kab za praudu nie hnali u Sibir,/pa dwaccać piac hod nie dawali /kab brat swajho brata sa strachu nie hubiu,/„siksoty”, jak cień, nie snawali.</i>). 	
	5. Posługiwanie się podstawową terminologią z zakresu poetyki (np. strofa, rym, metafora, epitet wers).	0-1-2
	6. Wykorzystanie kontekstu biograficznego.	0-1-2
	7. <ul style="list-style-type: none"> ● podsumowanie pełne (np.: ukazanie podobieństw obu sytuacji z jednoczesnym wydobyciem różnic między nimi; wskazanie na identyczne doświadczenia i podobne przeżycia poetów, na potępienie pokrętej moralności aparatu władzy totalitarnej). ● częściowe (np.: rozpoznanie podobieństw i różnic w opisie destrukcyjnej polityki totalitarnej władzy; wskazanie na deklarację walki i poświęcenia życia dla narodu i kraju). ● dostrzeżenie podobieństw sytuacji w obu utworach. 	0-1-2-3-4

Język i kompozycja		20 pkt.
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia oraz poprawna	6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.	4
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka.	2
3. Słownictwo, frazeologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.	8
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.	5
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl.	2
4. Ortografia, interpunkcja	Bez błędna ortografia i poprawna interpunkcja.	4
	Na ogół bez błędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja	2
	Błędy ortograficzne i z przewagą drugorzędnych.	1
5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	2
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	1

Temat: 2

Przeanalizuj przytoczone fragmenty utworu *Czas dżumy / Czas czumy* Uładzimira Arłowa i scharakteryzuj stosunki między Erazmem Witeliusem i Mikołajem Hussowskim.

1. Argumentacja tematu	L.p. Kryteria oceny argumentacji tematu	25 pkt
	1. Wstępne rozpoznanie utworu: gatunek, czas i miejsce akcji, geneza utworu np.: opowieść historyczna, akcja toczy się w XVI w. w Rzymie, w czasie dżumy i po śmierci papieża.	0-1-2
	2. Rozpoznanie sytuacji fragmentu, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● sytuacja rozmowy – zastosowanie narracji w os. 3 i mowy pozornie-zależnej, narrator spoza świata przedstawionego ukazuje i ocenia rzeczywistość, ● postaci historyczne: Mikołaj Hussowski i Erazm Witelius, ● sytuacja Hussowskiego komplikuje się (śmierć papieża, choroba mecenasa, nie ma szans na publikację poematu), ● scena rozmowy Hussowskiego z Witeliusem. 	0-1-2-3-4
	3. Dostrzeżenie roli <i>Pieśni...</i> w powstaniu opowieści – z poematu zaczerpnął Arłou wiele faktów z życia bohaterów, informacji o czasach Hussowskiego.	0-1
	4. Interpretacja fragmentu, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznanie intencji Witeliusa, który decyduje się nie informować Hussowskiego o powrocie Franczeski, ● podkreślenie rozbieżności w ocenie poezji przez dyplomatę i mecenasa sztuki (dyskusja Witeliusa z Hussowskim), ● fakty, które wpłynęły na zmianę stanowiska (niepowodzenie misji, utrata szansy na posadę kardynała, nieuleczalna choroba), ● odczytanie sceny odwiedzin i rozmowę poety z biskupem – jako analizę i ocenę sytuacji politycznej w Europie, <ul style="list-style-type: none"> ● wskazanie na duchową bliskość bohaterów, na identyczność poglądów, ● dostrzeżenie wartości literackich i politycznej wymowy poematu (opinia Witeliusa o utworze Hussowskiego). 	0-1-2-3-4-5
	5. Portrety bohaterów, np.: <ul style="list-style-type: none"> ● Erazm Witelius – biskup, opiekun poety, kierował misją dyplomatyczną w Rzymie, ● początkowo kierował się zasadami dyplomatycznymi (wystrzegął się i doradzał Hussowskiemu unikać tematów, mogących wzbudzić niezadowolenie w środowisku papieskim), ● w rzeczywistości podzielał zdanie poety (ucieszył się, że Hussowski nie zmienił fragmentu o zabobonach i władzy), ● niepowodzenie misji i choroba pozwoliły Witeliusowi na swobodne wyrażenie swoich poglądów. ● Mikołaj Hussowski – autor <i>Pieśni...</i>, uczestniczył w 	0-1-2-3-4-5-6-7

	<p>misji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zaangażowany w obronę chrześcijańskich tradycji w Europie, ● ceni tradycje i kulturę kraju młodości (wzorem wodza i władcy jest dla niego Witold), emocjonalnie reaguje na sztukę, piękno, ● jego poglądy są analogiczne z poglądami Witeliusa. 	
	<p>6. Wykorzystanie kontekstu literackiego i historycznego, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazanie na twórcze wykorzystanie treści poematu przez Arłowa – znaczenie kultury narodowej i tradycji w życiu poety, ● na proces krystalizacji światopoglądu Mikołaja Hussowskiego. 	0-1-2
	<p>7. ● podsumowanie pełne, np.: odczytanie intencji Arłowa jako prezentację wielkich postaci historycznych, wskazanie na idee którymi się kierowali; dostrzeżenie i określenie charakteru związku między poematem <i>Pieśń o żubrze</i> i opowieścią Arłowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● częściowe, np.: odczytanie problematyki opowieści i wskazanie na rolę poematu Hussowskiego w jej powstaniu. ● stwierdzenie, że tematem opowieści są postaci historyczne. 	0-1-2-3-4
Język i kompozycja		20 pkt.
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia oraz poprawna fleksja	6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja	4
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka	2
3. Słownictwo, frazeologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl	8
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl	5
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl	2
4. Ortografia, interpunkcja	Bezbłędna ortografia i poprawna interpunkcja	4
	Na ogół bezbłędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja	2
	Błędy ortograficzne i z przewagą drugorzędnych	1
5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	2
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	1

